

Jakt- og kamplyst vs aggresjon

Bjarne er en av de mest erfarne hundeførerne ved hundetjenesten i Oslo. Han er en av de som også har hatt flere hunder som viser seg å fungere i praktisk tjeneste(red.Tor P)

v/Bjarne

Hva skal til for at en hund skal fungere optimalt i skarpe situasjoner, det være seg å stå opp i mot en truende person, eller å bli sendt etter en flyktende forbryter? Hvilke ressurser/mentale egenskaper bør en slik hund inneha? Det finnes ikke noe eksakt svar, og det er mange ulike oppfatninger rundt temaet. I dette innlegget tenkte jeg å fundere litt rundt emnet. For meg har det etter hvert dannet seg et bilde på hvordan jeg ønsker at min hund skal være ”skrudd” mentalt sammen i forhold til skarpe øvelser/situasjoner.

Det er mulig jeg ”trækker noen på tærne”, men jeg har fått et inntrykk av at mange kolleger sverger til hunder kun med stor grad av jakt- og kamplyst. I utvelgelse av hund er det avgjørende om hunden besitter disse egenskaper. Andre viktige egenskaper i forhold til angrepsarbeide som skarphet og forsvarslust, har en tendens til å komme i skyggen av nettopp jakt- og kamplyst. Det er lett å bli blendet av et 10-års angrep på godkjenning eller i konkurranse. Et fantastisk flott syn! Det er meget mulig at det vi ser gjenspeiler hunden fullt og helt. Rett og slett en kjempebra hund! Det er også mulig at det ikke sier nevneverdig mye om individet, bortsett fra at hunden er rimelig spretten. Det hele kommer an på hva hunden løper etter, og hvorfor den biter. Ser hunden *mannen* i flukt, eller ser den en *gjenkjennelig* ”polstret bitearm”, på en *gjenkjennelig* grønn plen med en *gjenkjennelig* ramme rundt det hele. Noe tilspisset, men dog...

For ikke å bli misforstått, vil jeg presisere at jakt og kamplyst er av stor betydning for om hunden skal gjøre jobben i alle henseende egentlig. Vi snakker om drivkraften i hunden. For i det hele tatt å kunne utføre noe som helst med din hund, må den ha jakt- og kamplyst. Den trenger det for å gå spor. Den trenger det for å rundere. Den trenger det for å søke felt. Og sist, men ikke minst, den trenger det for å utføre et angrep. Jakt- og kamplyst må ligge i bunn som et fundament. Det er helt sikkert!

Men vi må ikke se oss blinde på denne egenskapen ene og alene. Jakt/kamp egenskapen kombinert med litt alvor i hunden er å foretrekke. Det har dannet seg et bilde for meg etter hvert at hunder uten nevneverdige alvorsbiter i seg, kan fungere optimalt på trening, også når det gjelder praktisk angrepstrening. Jakt- og kamplysten synes da å være ressurs nok til at hunden fungerer i treningssammenheng. Den samme hunden kan falle helt ut i det virkelige liv. Hvorfor det? Det er viktig å forstå at i treningsbildet vil det alltid være en viss grad av gjenkjennelse. Det er umulig å få en total tilnærming til det virkelige liv, og de situasjoner som oppstår ute. Det finnes mange gode treningsmetoder. Men det blir dog trening. Poenget mitt er at så lenge det er trening, er jakt/kamp tilstrekkelig ressurs i hunden, nettopp av den grunn at gjenkjennelsen *alltid* er til stede. Men: Når det oppstår virkelig situasjoner i gaten, stemmer ikke alltid treningsbildet med situasjonen som har oppstått. Hunden kjenner seg rett og slett ikke igjen. Det kan være mange grunner til det. En vanlig grunn kan være at biteremediet er borte. Jeg tenker da på heldrakt eller ”skjult” biteutstyr. Hvis hunden har gjort seg avhengig av biteremediet for å fungere, er vi på villspor. Mang en hund er på dette sporet.

Når det gjelder angrepstrening er det avgjørende å få hunden til å *se* personen. Kan en hund uten, eller med liten forsvarslust forsvare seg, sitt revir, hundefører eller flokken? Jeg tror ikke det. Kan en hund uten forsvarslust fange opp en truende person og lese vedkommende som en trussel? Lese personen som det han er, en person, og gjøre noe med det? Jeg vet ikke med sikkerhet, men jeg tror ikke det. En

hund med alvor vil lettere fange opp situasjoner, lese situasjonen rett og utagere deretter. Den ”heker” seg lettere på mennesket naturlig.

Hør på ordet ”forsvarslust”. Vi snakker om lysten til å forsvare seg. Ingen dårlig egenskap. Det er klart at dette er en ressurs en polititjenestehund bør besitte. Lysten til å forsvare seg trenger ikke nødvendigvis ligge helt ”opp i dagen”. Med det bør være mulig å ”pirke” den frem ved en god treningsmetode.

Forsvarslust er hundens lyst til å avvise/gjøre et utfall/skremme bort en person gjennom et angrep eller angrepsforsøk. Er angrepsforsøkene kraftige snakker man om stor forsvarelyst.

Skarphet er å kunne mobilisere tyngde og kraft i aggresjonshandlingen. Begrepet skarphet sies å være den passive, og forsvarelyst den aktive del av aggresjonshandlingen.

Aggresjon er ikke bare en ressurs i forhold til å lese en person eller fange opp en situasjon. Aggresjon bruker hunden også som en tilleggsressurs når den møter motstand. Den mobiliserer ekstra krefter ved behov.

Eksempelvis en ulv som jager et lite bytte, som for eksempel en hare, ligger bare i jakt/kamp. Det koster den ikke nevneverdig mye å legge ned et slikt bytte. Men, når ulven forsøker seg på større byttedyr, og møter kraftig motstand, må den mobilisere ekstra krefter for å klare jobben. Den blir rett og slett forbanna, og kommer i en sådan tilstand, at den evner å legge ned det store byttet.

En hund blottet for forsvarelyst vil kunne gjøre noe med en trusselsituasjon hvis den kjenner seg igjen. Hvis den ikke kjenner seg igjen, blir det vanskelig for den. Hunden kan sette inn mang en atferd, ikke alle er ønskelige. I verste fall møter den trusselen sosialt.

Noen vil nå sikkert tenke at det er jo bare å trene, legge på gode minnesbilder. Riktig det. Men igjen er vi tilbake til gjenkjennelsesproblematikken. Hunden blir avhengig av tegn og signal fra hundefører, samt kjent ”setting” for å kunne utløse ønsket atferd. Den gjør det ikke nødvendigvis naturlig av seg selv. Hunden mangler en, etter mitt syn, nødvendig ressurs.

Det viser seg at tilnærmingen til det virkelige liv, blir lettere med en hund, som innehar naturlig forsvarelyst og skarphet.

Det er naturligvis andre viktige egenskaper som er med på å forme hunden til en god tjenestehund. Jeg tenker da bl.a. på mot. Hvilket mot har individet? Jeg tenker på sosiale egenskaper. Hvor sosial er den? Det er kanskje en fordel å være normal åpen og tilgjengelig. En overdreven sosial hund er kanskje ikke å foretrekke som patruljehund. Dominans! Hardhet! Nerver! Temperament! Dette er også begreper som sier meget om individet. Begreper som hører hjemme i temaet. Jeg vil ikke gå inn på sistnevnte begreper i dette innlegget.

Politihogskolen har lagt inn munnkurvtrening på trinn tre i godkjenningsprogrammet. Jeg ønsker å berømme dem for det. Munnkurvtrening er den beste tilnæringsmetode vi har i forhold til personen, angrepstrening og virkeligheten. Gjennom fornuftig munnkurvtrening vil man normalt ”vekke” hunden i forhold til aggresjon i individet og ”mannen”. Man kan jobbe med hunden uten at figuranten er påført biteremedier. Det krever faktisk litt å få en hund til å støte kraftfullt i en figurant uten beskyttelsesutstyr. Det sier mye om individet som støter hardt hver gang. Den har i hvert fall ikke gjort seg avhengig av biteremediet. Det ligger en viss gjenkjennelse i munnkurvtrening også selvsagt. Jeg tenker da på figurant, figurantoppptreden, miljø og det signal det gir å sette på hunden munnkurv. Men det er en vesentlig tilnærming til virkeligheten.

Det finnes ingen sannhet når det kommer til hund, individ og treningsmetode. Jeg har med dette prøvd å vinkle det inn mot hvordan jeg tror det henger sammen. I dette er det mange nyanser selvsagt. Man kan ikke se svart/hvitt på temaet. Men i disse tider hvor kriminalitetsutviklingen blir tyngre og tyngre,

mer og mer voldelig, er det viktig å tenke litt gjennom dette når man velger hund. Hvordan ønsker jeg at min hund er skrudd sammen mentalt? Det er ikke alltid det slik at den heftigste hunden man ser på trening/konkurranse, er den hunden som stiller opp for deg, når du står der aleine med "Bolelars" i en mørk avkrok i distriktet du jobber.

Jakt og kamplyst er drivkrefter gode nok så lenge man konkurrerer. Tjenestehunden trenger en god porsjon av det pluss det *lille ekstra*. Da blir det bra!!